

Suvestinė redakcija nuo 2013-07-01 iki 2014-04-30

Istatymas paskelbtas: Žin. 1999, Nr. [66-2127](#), i. k. 0991010ISTAIII-1312

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
INVESTICIJŲ
ĮSTATYMAS**

1999 m. liepos 7 d. Nr. VIII-1312
Vilnius

**PIRMASIS SKIRSNIS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1 straipsnis. Įstatymo paskirtis

1. Šis įstatymas nustato investavimo Lietuvos Respublikoje sąlygas, investuotojų teises ir investicijų apsaugos priemones visų rūšių investicijoms.
2. Investavimo į komercinius bankus, kitas kredito įstaigas, draudimo įmones bei kitas finansinė veikla besiverčiančias įmones ypatumus nustato šių įmonių ir įstaigų veiklą reglamentuojantys Lietuvos Respublikos įstatymai.

2 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo savokos

1. **Investicijos** – piniginės lėšos ir įstatymais bei kitais teisės aktais nustatyta tvarka įvertintas materialusis, nematerialusis ir finansinis turtas, kuris investuojamas siekiant iš investavimo objekto gauti pelno (pajamų), socialinį rezultatą (švietimo, kultūros, mokslo, sveikatos ir socialinės apsaugos bei kitose panašiose srityse) arba užtikrinti valstybės funkcijų įgyvendinimą.

2. **Reinvesticijos** – iš investicijų gauto pelno (pajamų) investicijos tame ūkio subjekte, kuriame šis pelnas (pajamos) buvo gautas.

3. **Investavimas** – šio įstatymo nustatytais būdais atliekami investuotojo veiksmai, kuriais jis įgyja nuosavybės teisę arba kreditoriaus reikalavimo teisę į investavimo objektą arba teisę šį objektą valdyti ir naudoti.

4. **Investuotojai** – Lietuvos Respublika bei užsienio valstybės, tarptautinės organizacijos, Lietuvos Respublikos ir užsienio juridiniai ir fiziniai asmenys, kurie Lietuvos Respublikos įstatymu nustatyta tvarka investuoja nuosavą, skolintą ar patikėjimo teise valdomą bei naudojamą turtą.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [IX-450](#), 2001-07-11, Žin., 2001, Nr. 64-2329 (2001-07-25), i. k. 1011010ISTA00IX-450

5. **Strateginis investuotojas** – investuotojas, su kuriuo Lietuvos Respublikos Vyriausybė arba jos įgaliota institucija šio įstatymo nustatyta tvarka sudaro investicijų sutartį.

6. **Investavimo objektas** – ūkio subjekto nuosavas kapitalas, visų rūšių vertinimai popieriai, ilgalaikis materialusis turtas ir ilgalaikis nematerialusis turtas.

7. **Ūkio subjektai** – Lietuvos Respublikos įstatymu nustatyta tvarka įsteigtos visų rūšių ir nuosavybės formų įmonės, įstaigos bei organizacijos.

8. **Valstybės prioritetai** – svarbiausios valstybės ūkio plėtros, socialinės, gynybinės reikmės, kurias nustato Lietuvos Respublikos Seimas arba Vyriausybė.

9. **Valstybės investicijų programa** – valstybės investavimo strategiją nustatantis dokumentas, kuriame numatomos lėšos, reikalingos valstybės remiamų programų investiciniams projektams įgyvendinti, finansavimo šaltiniai ir šių investicinių projektų įgyvendinimo terminai.

10. **Investicijų projektas** – dokumentas, finansiškai (ekonomiškai), techniškai ir socialiai pagrindžiantis investavimo tikslus, įvertinantis investicijų grąžą (komercinis projektas) bei kitus efektyvumo rodiklius, nurodantys projekto įgyvendinimui reikalingas lėšas bei finansavimo šaltinius

ir terminus.

11. Savivaldybės investuotojas – investuotojas, su kuriuo savivaldybė šio įstatymo nustatyta tvarka sudaro investicijų sutartį.

12. Plynas laukas – neužstatytas (neįrengtas) žemės sklypas

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [IX-1645](#), 2003-06-24, Žin., 2003, Nr. 69-3119 (2003-07-10), i. k. 1031010ISTA0IX-1645

13. Investicijos į plyną lauką – investicijų rūšis, kai verslo tikslu investuojama į naujo statinio statybą ir įrengimą plynamie lauke

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [IX-1645](#), 2003-06-24, Žin., 2003, Nr. 69-3119 (2003-07-10), i. k. 1031010ISTA0IX-1645

14. Inovacija – naujų technologijų, idėjų, metodų kūrimas ir komercinis pritaikymas pateikiant rinkai naujus arba patobulintus produktus ir procesus.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [IX-1645](#), 2003-06-24, Žin., 2003, Nr. 69-3119 (2003-07-10), i. k. 1031010ISTA0IX-1645

15. Viešojo ir privataus sektorių partnerystė – valstybės arba savivaldybės institucijos ir privataus subjekto įstatymuose nustatyti bendradarbiavimo būdai, kuriais valstybės arba savivaldybės institucija perduoda jos funkcijoms priskirtą veiklą privačiam subjektui, o privatus subjeketas investuoja į šią veiklą ir jai vykdyti reikalingą turtą, už tai gaudamas įstatymu nustatytą atlyginimą. Viešojo ir privataus sektorių partnerystės būdus nustato šis, Lietuvos Respublikos koncesijų ir kiti įstatymai.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XI-299](#), 2009-06-16, Žin., 2009, Nr. 77-3164 (2009-06-30), i. k. 1091010ISTA00XI-299

16. Valdžios ir privataus subjektų partnerystė – viešojo ir privataus sektorių partnerystės būdas, kai privatus subjektas valdžios ir privataus subjektų partnerystės sutartyje nustatytomis sąlygomis investuoja į valdžios subjekto funkcijoms priskirtas veiklos sritis ir šiai veiklai vykdyti reikalingą valstybės arba savivaldybės turtą ir vykdo tose srityse šiame įstatyme nustatytą veiklą, už kurią privačiam subjektui atlyginimą moka valdžios subjektas.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XI-299](#), 2009-06-16, Žin., 2009, Nr. 77-3164 (2009-06-30), i. k. 1091010ISTA00XI-299

17. Valdžios subjektas – savivaldybės tarybos sprendimu – savivaldybės vykdomoji institucija, kai privačiam subjektui perduodama savivaldybės funkcijoms priskirta veikla; Lietuvos Respublikos Vyriausybės sprendimu – įgaliota valstybės institucija ar įstaiga, kai privačiam subjektui perduodama centrinės valdžios funkcijoms priskirta veikla.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XI-299](#), 2009-06-16, Žin., 2009, Nr. 77-3164 (2009-06-30), i. k. 1091010ISTA00XI-299

18. Strateginis technologinės plėtros objektas – ypač patikimo elektros energijos tiekimo teritorija, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu pripažinta strateginiu technologinės plėtros objektu pagal šiuos kriterijus:

1) šioje teritorijoje elektros energijos tiekimo patikimumo lygis užtikrintas elektros tiekimo iš ne mažiau kaip trijų nepriklausomų maitinimo šaltinių 110 kV įtampos elektros energijos perdavimo tinkle;

2) šioje teritorijoje galima duomenų apdorojimo, interneto serverių paslaugų (prieglobos) ir susijusi veikla.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XII-283](#), 2013-05-09, Žin., 2013, Nr. 54-2688 (2013-05-25), i. k. 1131010ISTA0XII-283

3 straipsnis. Investicijų rūšys

1. Investicijų rūšys pagal investuotojo įtaką ūkio subjektui:

1) tiesioginės investicijos – investicijos ūkio subjektui steigti bei įregistruoto ūkio subjekto

kapitalui ar jo daliai įsigyti, taip pat reinvesticijos, paskolos ūkio subjektams, kuriuose investuotojui priklauso kapitalas ar jo dalis, subordinuotos paskolos, jei investuojama siekiant užmegzti arba palaikyti ilgalaikius tiesioginius investuotojo ir ūkio subjekto, i kurį investuojama, ryšius ir investuojant įsigyta kapitalo dalis suteikia investuotojui galimybę kontroliuoti arba daryti nemažą įtaką ūkio subjektui;

2) netiesioginės (portfelinės) investicijos – investicijos, jei investuojant įsigyta kapitalo dalis nesuteikia investuotojui galimybės daryti nemažą įtaką ūkio subjektui.

2. Investicijų rūšys pagal investuotojo nuolatinę buveinę (rezidavimą):

1) vidaus investicijos – Lietuvos valstybės, Lietuvos Respublikos fizinių ir juridinių asmenų investicijos Lietuvos Respublikoje;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [IX-450](#), 2001-07-11, Žin., 2001, Nr. 64-2329 (2001-07-25), i. k. 1011010ISTA00IX-450

2) užsienio investicijos – užsienio valstybių, tarptautinių organizacijų, užsienio fizinių ir juridinių asmenų investicijos Lietuvos Respublikoje.

3. Investicijų rūšys pagal investuotojo statusą:

1) valstybės investicijos – investicijos valstybės poreikiams tenkinti nacionalinio biudžeto, valstybės (savivaldybių) fondų lėšomis, Lietuvos valstybės (savivaldybių) vardu gautomis paskolomis, valstybės (savivaldybių) įmonių lėšomis ir kitu valstybės (savivaldybių) turtu bei valstybės (savivaldybių) suteikiamomis paskolų garantijomis;

2) privačios investicijos – Lietuvos Respublikos ir užsienio privačios nuosavybės teisės subjektų investicijos;

3) užsienio valstybių ir tarptautinių organizacijų investicijos.

4. Investicijų rūšys pagal investavimo objektą:

1) kapitalo investicijos – investicijos ilgalaikiam materialiajam ir nematerialiajam turtui sukurti, įsigyti arba jo vertei padidinti;

2) finansinės investicijos – visos investicijos, išskyrus nurodytas šios dalies 1 punkte.

4 straipsnis. Investavimo būdai

Investuotojai gali investuoti Lietuvos Respublikoje įstatymu nustatyta tvarka šiais būdais:

1) steigdami ūkio subjektą, įsigydamai Lietuvos Respublikoje įregistruoto ūkio subjekto kapitalą ar jo dalį;

2) įsigydamai visų rūšių vertybinius popierius;

3) sukurdami, įsigydamai ilgalaikį turtą arba didindami jo vertę;

4) skolindami lėšas ar kitą turtą ūkio subjektams, kuriuose investuotojui priklauso kapitalo dalis, suteikiant jam galimybę kontroliuoti arba daryti nemažą įtaką ūkio subjektui;

5) vykdymami koncesijų, išperkamosios nuomas (lizingo) bei valdžios ir privataus subjektų partnerystės sutartis.

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XI-299](#), 2009-06-16, Žin., 2009, Nr. 77-3164 (2009-06-30), i. k. 1091010ISTA00XI-299

ANTRASIS SKIRSNIS INVESTUOTOJŲ TEISĖS IR INVESTICIJŲ APSAUGA

5 straipsnis. Investuotojų teisės

1. Lietuvos ir užsienio investuotojams pagal ši ir kitus įstatymus užtikrinamos vienodos veiklos sąlygos. Investuotojų teises ir teisėtus interesus gina Lietuvos Respublikos įstatymai.

2. Investuotojas turi teisę valdyti, naudotis ir disponuoti investavimo objektu Lietuvos Respublikoje, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos įstatymais ir kitaais teisės aktais.

3. Investuotojas turi teisę jam nuosavybės teise priklausantį pelną (pajamas), Lietuvos Respublikos įstatymu nustatyta tvarka sumokėjės mokesčius, konvertuoti į užsienio valiutą ir (ar) pervesti į užsienį be apribojimų.

4. Užsienio investuotojas piniginį įnašą į formuojamą ūkio subjekto kapitalą gali įnešti tiek

užsienio, tiek Lietuvos nacionaline valiuta.

6 straipsnis. Investuotojų teisių garantijos

1. Valstybės ir savivaldos institucijos ir pareigūnai neturi teisės trukdyti investuotojams įstatymu nustatyta tvarka valdyti ir naudoti investavimo objektą ir juo disponuoti. Žala, padaryta investuotojui neteisėtais valstybės ar savivaldos institucijų bei jų pareigūnų veiksmais, atlyginama Lietuvos Respublikos įstatymu nustatyta tvarka.

2. Ginčai dėl investuotojo (investuotojų) teisių ir teisėtų interesų pažeidimo sprendžiami Lietuvos Respublikos įstatymu nustatyta tvarka. Ginčus tarp užsienio investuotojo (investuotojų) ir Lietuvos Respublikos dėl jų teisių ir teisėtų interesų pažeidimo (investicinius ginčus) šalių susitarimu nagrinėja Lietuvos Respublikos teismai, tarptautiniai arbitražai ar kitos institucijos.

3. Investiciniai ginčai taip pat sprendžiami atsižvelgiant į tarptautinių sutarčių nuostatas. Užsienio investuotojas (investuotojai) investicinių ginčų atvejais turi teisę tiesiogiai kreiptis į Tarptautinį investicinių ginčų sprendimo centrą.

7 straipsnis. Investicijų apsauga atlygintino paémimo atveju

1. Investavimo objekto atlygintinas paémimas galimas tik Lietuvos Respublikos įstatymu nustatytais atvejais ir tvarka ir tik visuomenės poreikiams, investuotojui (investuotojams) teisingai atlyginant Vyriausybės nustatyta tvarka.

2. Atlyginimo už paimtą investavimo objektą dydis nustatomas Lietuvos Respublikos turto ir verslo vertinimo pagrindu įstatymu ir kitais teisės aktais nustatyta tvarka ir turi atitikti jo rinkos vertę, buvusią prieš pat atlygintiną paémimą arba prieš viešą paskelbimą apie tai, atsižvelgiant, kas pirmiau įvyksta (toliau – vertinimo dieną). Atlyginimas turi būti išmokamas ne vėliau kaip per 3 mėnesius nuo investavimo objekto atlygintino paémimo dienos Lietuvos nacionaline valiuta. Iš atlyginimo sumą įskaičiuojamos palūkanos, lygios Vyriausybės vertybinių popierių, kurių trukmė iki vienerių metų, aukcionų, įvykusų praėjusį kalendorinį ketvirtį, metinės palūkanų normos aritmetiniam svertiniam vidurkiui per laikotarpį nuo investavimo objekto atlygintino paémimo iki atlyginimo išmokėjimo dienos (toliau vėlavimo laikotarpui).

3. Užsienio investuotojo prašymu atlyginimas jam išmokamas bet kuria užsienio valiuta, dėl kurios yra skelbiama Londono tarpbankinės rinkos skolinimosi palūkanų norma (LIBOR). Atlyginimo suma perskaičiuojama pagal Lietuvos banko skelbtą oficialų litu kursą užsienio valiutos atžvilgiu vertinimo dieną. Iš atlyginimo sumą įskaičiuojamos palūkanos, lygios atlygintino paémimo dieną skelbtai atitinkamos valiutos Londono tarpbankinės rinkos skolinimosi palūkanų normai (LIBOR), už laikotarpį, kurio trukmė artimiausia vėlavimo laikotarpiui. Atlyginimas be apribojimų gali būti pervedamas į užsienį.

TREČIASIS SKIRSNIS INVESTAVIMO YPATUMAI

8 straipsnis. Investavimo sritys

1. Investicijos Lietuvos Respublikoje leidžiamos į visas teisėtas komercines-ūkines veiklas, atsižvelgiant į šio ir kitų Lietuvos Respublikos įstatymų nustatytus aprivojimus.

2. Užsienio investicijos neleidžiamos į valstybės saugumo ir gynybos užtikrinimo veiklą (išskyrus investicijas iš Lietuvos pasirinktos europinės ir transatlantinės integracijos kriterijus atitinkančių ūkio subjektų, jei tam pritaria Valstybės gynimo taryba).

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [VIII-1558](#), 2000-02-17, Žin., 2000, Nr. 20-495 (2000-03-08), i. k. 1001010ISTAI^{III}-1558

Nr. [IX-1665](#), 2003-07-01, Žin., 2003, Nr. 73-3345 (2003-07-23), i. k. 1031010ISTA0^{IX}-1665

3. Investuojant į steigiamą ūkio subjektą, kurio veikla pagal tą veiklos sritį reglamentuojančius įstatymus yra licencijuojama, ūkio subjektas savo veiklai privalo įsigyti licenciją įstatymu ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [IX-2527](#), 2004-11-02, Žin., 2004, Nr. 167-6106 (2004-11-17), i. k. 1041010ISTA0IX-2527

9 straipsnis. Investavimas laisvosiose ekonominėse zonose

Investavimo laisvosiose ekonominėse zonose ypatumus reglamentuoja Lietuvos Respublikos laisvųjų ekonominijų zonų pagrindų įstatymas bei atskirų laisvųjų ekonominijų zonų steigimo įstatymai.

10 straipsnis. Investavimas įsigyjant nekilnojamąjį turtą

1. Investuotojai Lietuvos Respublikoje turi teisę įsigyti nuosavybėn visų rūsių nekilnojamąjį turtą.

2. Lietuvos Respublikos juridiniams asmenims, užsienio fiziniams ir juridiniams asmenims investavimo įsigyjant nuosavybėn žemę tvarką ir sąlygas nustato Lietuvos Respublikos Konstitucijos 47 straipsnio antrojoje dalyje numatyto žemės sklypų įsigijimo nuosavybėn subjektą, tvarkos, sąlygų ir apribojimų konstitucinis įstatymas.

3. Investuotojai gali išsinuomoti valstybei nuosavybės teise priklausančius žemės sklypus Lietuvos Respublikos civilinio kodekso nustatyta tvarka.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [IX-450](#) 2001-07-11, Žin., 2001, Nr. 64-2329 (2001-07-25), i. k. 1011010ISTA00IX-450

4. Užsienio valstybės turi teisę įsigyti nuosavybėn žemę Lietuvos Respublikos žemės sklypų įsigijimo ir nuomas užsienio valstybių diplomatinėms atstovybėms ir konsulinėms įstaigoms tvarkos bei sąlygų įstatymo nustatyta tvarka.

11 straipsnis. Investavimas gamtos ištakliams eksplloatuoti

Investavimas į objektus, susijusius su valstybei išimtine nuosavybės teise priklausančiu gamtos ištaklių eksplloatavimu, galimas pagal Lietuvos Respublikos žemės gelmių ir kitus įstatymus.

KETVIRTASIS SKIRSNIS VALSTYBINĖ INVESTAVIMO POLITIKA

12 straipsnis. Valstybinė investicijų politika

1. Valstybė sudaro palankias sąlygas privačioms investicijoms bei užtikrina efektyvų valstybės lėšų, skirtų investicijoms, panaudojimą siekiant valstybės ekonominės ir socialinės plėtrros.

2. Valstybė remia investicijas 13 straipsnyje nustatytais būdais, kai:

1) šio įstatymo 13 straipsnio 1 dalies 6 punkte nustatyta minimali kapitalo investicijų suma yra investuojama į priemones perspektyvių pramonės šakų įmonių technologijoms atnaujinti ir modernizuoti, šalies ekologinei situacijai gerinti, smulkiam ir vidutiniui verslui plėtoti;

2) investuojama į plyną lauką;

3) investuojama į nebaigtus statyti pastatus (statinius), kurių negalima užbaigti dėl lėšų stokos ar kurie dėl užsitiesusio statybos proceso tampa nereikalingi (netinkami naudoti pagal paskirtį) valstybės (savivaldybių) institucijoms;

4) investuojama į probleminges teritorijas (valstybės teritorijos dalis, kuriose yra specifinių socialinių ir ekonominijų problemų, atitinkančių Vyriausybės nustatytus probleminijų teritorijų kriterijus);

5) investuojama į laisvąsias ekonominės zonas, mokslo ir technologijų parkus;

6) investuojama į inovacijas, žinių ekonomikos branduolius – klasterius (geografinės tarpusavyje sujungtas tam tikros srities įmonių ir institucijų santalkas);

7) investuojama į įsteigimą ne mažiau kaip 20 išlaikomų ne mažiau kaip trejus metus darbo vietų, į kurių kiekvieną įdarbinto asmens atitinkamų metų vidutinis darbo užmokestis būtų ne mažesnis kaip Lietuvos statistikos departamento skelbiamas tų metų šalies ūkio vidutinis mėnesinis darbo užmokestis.

Papildyta straipsnio punktu:

Nr. [XI-2224](#), 2012-09-20, Žin., 2012, Nr. 111-5634 (2012-09-26), i. k. 1121010ISTA0XI-2224

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [IX-1645](#), 2003-06-24, Žin., 2003, Nr. 69-3119 (2003-07-10), i. k. 1031010ISTA0IX-1645

3. Valstybė, atsižvelgdama į Lietuvos Respublikos Vyriausybės ar jos įgaliotas institucijos nustatytus parametrus, gali skirti lėšų bei suteikti paskolas ir paskolų garantijas investicijoms ūkio sektoriams restruktūrizuoti, ekonominiams bei socialiniams skirtumams tarp atskirų šalies regionų sumažinti, naujoms darbo vietoms kurti bei stichinių nelaimių padariniams likviduoti.

13 straipsnis. Investavimo skatinimas

1. Investavimas skatinamas šiais būdais:

1) investuotojams teikiamos mokesčių lengvatos, kurias nustato atitinkami mokesčių įstatymai;

2) darbuotojų perkvalifikavimo ir darbo vietų steigimo išlaidos iš dalies ar visiškai padengiamos Lietuvos Respublikos Vyriausybės ar jos įgaliotas institucijos nustatyta tvarka;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [IX-2364](#), 2004-07-15, Žin., 2004, Nr. 124-4487 (2004-08-07), i. k. 1041010ISTA0IX-2364

Nr. [XI-2224](#), 2012-09-20, Žin., 2012, Nr. 111-5634 (2012-09-26), i. k. 1121010ISTA0XI-2224

3) Lietuvos ir užsienio kreditoriams, suteikusiems paskolas investicijų projektams įgyvendinti, teikiamos valstybės (savivaldybių) garantijos Lietuvos Respublikos įstatymu nustatyta tvarka;

4) paskolų, skirtų ūkio subjektams investicijų projektams įgyvendinti, gražinimą bankams gali užtikrinti Vyriausybės įsteigtų garantijų institucijų arba draudimo įmonių teikiamos garantijos arba šių paskolų draudimas;

5) dėl ne mažesnių kaip 200 mln. litų ir atitinkančių Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatytus kriterijus investicijų Vyriausybės ar jos įgaliotas institucijos iki 2001 m. rugsėjo 1 d. sudarytos su strateginiais investuotojais investicijų sutartys vykdomos pagal jose nustatytas specialias investavimo ir verslo sąlygas;

6) dėl ne mažesnių kaip 5 mln. litų kapitalo investicijų ir šio įstatymo 12 straipsnio 2 dalies 7 punkte nurodytų investicijų Lietuvos Respublikos Vyriausybė ar jos įgaliota institucija Lietuvos Respublikos civilinio kodekso nustatyta tvarka sudaro su investuotojais investicijų sutartis, kuriose nustatomos specialios investavimo ir verslo sąlygos;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XI-1116](#), 2010-11-12, Žin., 2010, Nr. 139-7100 (2010-11-27), i. k. 1101010ISTA0XI-1116

Nr. [XI-2224](#), 2012-09-20, Žin., 2012, Nr. 111-5634 (2012-09-26), i. k. 1121010ISTA0XI-2224

7) investicijoms į savivaldybės infrastruktūrą, gamybos ar paslaugų sritį savivaldybė sudaro investicijų sutartis, atitinkančias savivaldybės tarybos nustatytus kriterijus. Specialios investavimo, verslo ar sklypo parinkimo sąlygos tokiose sutartyse nustatomos pagal savivaldybės kompetenciją;

8) Lietuvos Respublikos įstatymu nustatytais atvejais valstybinė žemė investuotojui išnuomojama ne aukciono būdu;

9) infrastruktūra (iki investuotojui suteikto sklypo ribų) sutvarkoma valstybės (savivaldybės) lėšomis Lietuvos Respublikos Vyriausybės ar jos įgaliotas institucijos nustatyta tvarka;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [IX-2364](#), 2004-07-15, Žin., 2004, Nr. 124-4487 (2004-08-07), i. k. 1041010ISTA0IX-2364

10) iš investuotojų, kurie vykdo duomenų apdorojimo, interneto serverių paslaugų (prieglobos) ir susijusių veiklą strateginiuose technologinės plėtros objektuose ir su kuriais Lietuvos Respublikos Vyriausybė Lietuvos Respublikos civilinio kodekso nustatyta tvarka yra sudariusi investicijų sutartis, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka nerenkamos viešuosius interesus atitinkančių paslaugų lėšos.

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [IX-2364](#), 2004-07-15, Žin., 2004, Nr. 124-4487 (2004-08-07), i. k. 1041010ISTA0IX-2364

Nr. [XII-283](#), 2013-05-09, Žin., 2013, Nr. 54-2688 (2013-05-25), i. k. 1131010ISTA0XII-283

2. Investavimo skatinimo būdai taikomi tiek, kiek tai neprieštarauja Europos Sąjungos teisės aktams, reglamentuojantiems valstybės pagalbos teikimą.

Straipsnio dailies pakeitimai:

Nr. [IX-2527](#), 2004-11-02, Žin., 2004, Nr. 167-6106 (2004-11-17), i. k. 1041010ISTA0IX-2527

3. Investicijų projektai, susiję su juridinio asmens steigimu, plėtra, veiklos įvairinimu ar esminiu pakeitimu, yra koordinuojami, dėl jų teikiama informacija, susijusi su paramos ir (ar) valstybės pagalbos gavimu ir jos panaudojimu šiems investicijų projektams įgyvendinti.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XI-2224](#), 2012-09-20, Žin., 2012, Nr. 111-5634 (2012-09-26), i. k. 1121010ISTA0XI-2224

4. Šio straipsnio 3 dalyje nurodytą investicijų projektų koordinavimą, informacijos teikimą, taip pat investicijų projektų, kuriems lėšos skiriama iš valstybės biudžeto, išskyrus Europos Sąjungos ir kitos finansinės paramos lėšas, įgyvendinimo kontrolę vykdo, konsultacijas tiesioginiu užsienio investicijų pritraukimo į šalies gamybos ir paslaugų sektorius klausimais ir informaciją apie investicijų aplinką Lietuvos ūkio subjektams ir užsienio investuotojams teikia Lietuvos Respublikos ūkio ministro įgaliota viešoji įstaiga, kurios savininko teises ir pareigas įgyvendina Lietuvos Respublikos ūkio ministerija.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XI-2224](#), 2012-09-20, Žin., 2012, Nr. 111-5634 (2012-09-26), i. k. 1121010ISTA0XI-2224

5. Šio straipsnio 3 ir 4 dalyse nustatyta veikla yra finansuojama iš Lietuvos Respublikos ūkio ministerijai skirtų valstybės biudžeto asignavimų ir (ar) kitų lėšų.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XI-2224](#), 2012-09-20, Žin., 2012, Nr. 111-5634 (2012-09-26), i. k. 1121010ISTA0XI-2224

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-1645](#), 2003-06-24, Žin., 2003, Nr. 69-3119 (2003-07-10), i. k. 1031010ISTA0IX-1645

14 straipsnis. Valstybės investicijų reguliavimas

1. Valstybės investicijų politika formuojama Lietuvos Respublikos Vyriausybės veiklos programoje, valstybės remiamose programose, Valstybės investicijų bei Valstybės skolinimosi programose, atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos ūkio ir ekonominės-socialinės raidos prognozes.

2. Valstybės investicijų programa sudaroma ne mažiau kaip trejiems metams. Lietuvos Respublikos Vyriausybė Valstybės investicijų programą teikia svarstyti ir tvirtinti Lietuvos Respublikos Seimui kartu su atitinkamų metų valstybės ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo projektu įstatymų nustatyta tvarka.

Straipsnio dailies pakeitimai:

Nr. [VIII-1659](#), 2000-05-02, Žin., 2000, Nr. 42-1187 (2000-05-24), i. k. 1001010ISTA0III-1659

3. Lietuvos Respublikos Vyriausybė nustato valstybės lėšų, skirtų valstybės investicijoms, planavimo, tikslinimo, naudojimo, apskaitos bei kontrolės tvarką.

15 straipsnis. Tarptautinės sutartys

1. Užsienio investicijas Lietuvos Respublikoje ir Lietuvos Respublikos investuotojų investicijas užsienyje taip pat reglamentuoja dvišalės ir daugiašalės Lietuvos Respublikos sutartys dėl investicijų skatinimo ir apsaugos bei kitos tarptautinės sutartys.

2. Jeigu Lietuvos Respublikos Seimo ratifikuota tarptautinė sutartis nustato kitokias užsienio investicijų Lietuvos Respublikoje sąlygas negu šis įstatymas, taikomos tarptautinės sutarties normos.

KETVIRTASIS¹ SKIRSNIS
INVESTAVIMAS SUDARANT VALDŽIOS IR PRIVATAUS SUBJEKTŲ
PARTNERYSTĖS SUTARTIS

15¹ straipsnis. Valdžios ir privataus subjektų partnerystės sutarties samprata

1. Pagal valdžios ir privataus subjektų partnerystės sutartį valdžios subjektas suteikia privačiam subjektui teisę vykdyti šio įstatymo 15² straipsnio 3 dalyje nustatyta veiklą, valdyti ir naudoti šiai veiklai vykdyti reikalingą valstybės arba savivaldybės turtą ir įsipareigoja mokėti privačiam subjektui atlyginimą už jo vykdomą veiklą, o privatus subjektas įsipareigoja vykdyti sutartyje nustatyta veiklą ir užtikrinti investicijas, kurių reikia šiai veiklai vykdyti ir jai vykdyti reikalingam turtui sukurti arba perduoto valdžios ir naudoti turto būklei pagerinti.

2. Valdžios ir privataus subjektų partnerystės sutarties šalimis gali būti:

1) valdžios subjektas – šio įstatymo 2 straipsnio 17 dalyje nurodyti subjektai;
 2) privatus subjektas – bet kokios teisinės formos juridinis asmuo, viešasis juridinis asmuo, išskyrus viešajį ir privatų juridinius asmenis, kurie Lietuvos Respublikos valstybės skolos įstatymo nustatyta tvarka priskiriami prie valdžios sektorius, arba tokį asmenų grupę, iš kurios, valdžios subjektui priėmus sprendimą sudaryti valdžios ir privataus subjektų partnerystės sutartį, gali būti reikalaujama įgyti tam tikrą teisinę formą. Privačiu subjektu gali būti ir užsienio juridinis asmuo arba kitas ūkio subjektas, įsteigtas pagal užsienio valstybės teisę ir neturintis juridinio asmens statuso, taip pat Lietuvos Respublikoje įsteigti Europos Sąjungos valstybėse narėse ir kitose Europos ekonominės erdvės valstybėse įsisteigusių įmonių filialai.

3. Valdžios ir privataus subjektų partnerystės sutartis turi būti rašytinė, sudaroma ne trumpesniam kaip 3 metų ir ne ilgesniam kaip 25 metų laikotarpiui vadovaujantis Lietuvos Respublikos civiliniu kodeksu, Lietuvos Respublikos viešujų pirkimų įstatymu, šio skirsnio nuostatomis ir kitais teisės aktais. Kitos šio įstatymo nuostatos valdžios ir privataus subjektų partnerystei taikomos tiek, kiek nepriestarauja šiam skirsnui.

15² straipsnis. Valdžios ir privataus subjektų partnerystės sutarties sudarymo principai ir ypatumai

1. Valdžios ir privataus subjektų partnerystė taikoma, jeigu ji užtikrina efektyvų valstybės ir savivaldybės funkcijų įgyvendinimą, viešaji interesą ir visuomenės poreikių tenkinimą.

2. Valdžios subjektas, prieš priimdamas sprendimą taikyti valdžios ir privataus subjektų partnerystę šiame įstatyme nustatytais veiklai vykdyti, privalo atliliki šios veiklos analizę, skaičiavimais pagrįsti šios partnerystės taikymo efektyvumą ir galimus trūkumus. Valdžios subjektas privalo įvertinti:

- 1) riziką, susijusią su veiklos perdavimu taikant valdžios ir privataus subjektų partnerystę;
- 2) valdžios ir privataus subjektų partnerystės ekonominius ir finansinius aspektus, palygindamas valdžios ir privataus subjektų partnerystės sąnaudas su sąnaudomis veiklą vykdant kitais įmanomais būdais;
- 3) valdžios ir privataus subjektų partnerystės naudą, palygindamas su nauda, gaunama taikant kitus įmanomus veiklos įgyvendinimo būdus, taip pat galimą žalą ir (arba) grėsmes ir jų įtaką visuomenės interesams;
- 4) turto, reikiamo valdžios ir privataus subjektų partnerystės sutartyje nustatytais veiklai vykdyti, išskaitant šiam turtui priskirtą žemės sklypą, teisinį statusą.

3. Pagal valdžios ir privataus subjektų partnerystės sutartį privačiam subjektui gali būti suteikta teisė vykdyti veiklą, susijusią su infrastruktūros, taip pat naujo arba jam perduoto valdžios ir naudoti valstybės ar savivaldybės turto projektavimui, statyba, rekonstravimui, remontui, atnaujinimui, valdymui, naudojimu ir priežiūra bei viešujų paslaugų teikimu šiose srityse: transporto, švietimo, sveikatos ir socialinės apsaugos, kultūros, turizmo, viešosios tvarkos ir visuomenės apsaugos ir kitose įstatymu nustatytose valdžios subjekto veiklą ir funkcijas apimančiose srityse.

4. Valdžios ir privataus subjektų partnerystės sutarties galiojimo laikotarpiu valdžios subjektas gali perduoti privačiam subjektui patikėjimo teise pagal patikėjimo sutartį arba panaudos

teise pagal panaudos sutartį valdyti ir naudoti valstybės arba savivaldybės nekilnojamajį turą ir kitą turą, reikiamą valdžios ir privataus subjektų partnerystės sutartyje nustatytais veiklai vykdyti, išskyrus žemę. Nuosavybės teisė į perduotą valdyti ir naudoti valstybės arba savivaldybės turą privačiam subjektui negali būti perduodama. Privatus subjektas šio turto negali naudoti valdžios ir privataus subjektų partnerystės sutartyje nenustatytais veiklai vykdyti.

5. Jeigu privatus subjektas pagal valdžios ir privataus subjektų partnerystės sutartį įsipareigoja sukurti naują turą, šis turtas, pasibaigus sutarties galiojimui, nuosavybės teise perduodamas valstybei arba savivaldybei per valdžios subjektą. Jeigu valdžios ir privataus subjektų partnerystės sutartyje nustatytais veiklai vykdyti reikalinga perduoti valstybės arba savivaldybės nekilnojamajam turtui priskirtą arba naujam turtui reikalingą valstybinę arba savivaldybės žemę, ši žemė valdžios ir privataus subjektų partnerystės sutarties laikotarpiu privačiam subjektui išnuomojama be aukcionalo. Valstybinė arba savivaldybės žemę, reikalinga pagal valdžios ir privataus subjektų partnerystės sutartį naujam turtui sukurti arba užstatyta pagal šią sutartį naujai sukurtu turtu, partnerystės sutarties laikotarpiu privačiam subjektui negali būti parduodama ar kitaip perleidžiama.

6. Privatus subjektas visam sutarties galiojimo laikotarpiui privalo apdrausti sukurtą naujają arba pagal valdžios ir privataus subjektų partnerystės sutartį valdžios subjekto jam perduotą valdyti ir naudoti valstybės arba savivaldybės turą maksimalaus dydžio turto atkuriamosios vertės draudimu nuo visų galimų rizikos atvejų.

7. Pasibaigus valdžios ir privataus subjektų partnerystės sutarties galiojimui, pagal šią sutartį privataus subjekto naujai sukurtas ir (arba) valdytas ir naudotas valstybės arba savivaldybės turtas grąžinamas valstybei arba savivaldybei per valdžios subjektą. Grąžinamo turto būklės kiekybiniai ir kokybiniai reikalavimai turi būti nustatyti valdžios ir privataus subjektų partnerystės sutartyje.

8. Viešojo ir privataus sektorių partnerystės projektų rengimo ir įgyvendinimo taisykles tvirtina Lietuvos Respublikos Vyriausybė.

9. Sprendimą dėl valdžios ir privataus subjektų partnerystės, pagal kurią valstybė prisiima didesnius kaip 200 mln. litų turtinius įsipareigojimus (išskaitant galimą civilinę atsakomybę, atsirandančią pagal valdžios ir privataus subjektų partnerystės sutartį), priima Lietuvos Respublikos Seimas Lietuvos Respublikos Vyriausybės siūlymu.

10. Lėšos, reikalingos valdžios ir privataus subjektų partnerystės investicijų projektams įgyvendinti, gavus valstybės arba savivaldybių biudžetų projektus rengiančių institucijų išvadas, planuoojamos vadovaujantis valstybės ir savivaldybių biudžetų rengimą, tvirtinimą ir vykdymą reglamentuojančiais teisės aktais.

11. Valstybės arba savivaldybės lėšų ir turto, reikalingų valdžios ir privataus subjektų partnerystės sutarčiai įgyvendinti, panaudojimą, taip pat valdžios ir privataus subjektų partnerystės sutarčių sudarymą ir įgyvendinimą teisės aktų nustatyta tvarka tikrina valstybės ir savivaldybės kontrolės institucijos.

12. Metodinę ir konsultacinię pagalbą rengiant ir įgyvendinant valdžios ir privataus subjektų partnerystės projektus teikia Lietuvos Respublikos Vyriausybės įgaliotas viešasis juridinis asmuo, kurio funkcijas nustato Lietuvos Respublikos Vyriausybė.

13. Paslaugos ir darbai, kuriems sudaroma valdžios ir privataus subjekto partnerystės sutartis, perkami vadovaujantis Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymu.

15³ straipsnis. Valdžios ir privataus subjektų partnerystės sutarties turinys

Valdžios ir privataus subjektų partnerystės sutartyje turi būti nustatyta:

- 1) privataus subjekto valdžios sektoriui vykdoma veikla, atliekamų darbų ir (arba) teikiamų paslaugų pobūdis ir mastas;
- 2) investicijų šaltiniai ir numatomas investicijų dydis;
- 3) sutarties terminas ir jo pratėsimo sąlygos, jeigu dėl jų buvo susitarta;
- 4) sutartyje nurodytų darbų atlikimo terminai, jų pratėsimo sąlygos, paslaugų teikimo pradžios terminas ir jo pratėsimo sąlygos, jeigu dėl jų buvo susitarta;

5) aplinkybės ir sąlygos, kurioms esant valdžios subjektas, siekdamas užtikrinti nenutrūkstamą paslaugų teikimą ir (arba) darbų atlikimą, gali laikinai perimti ir (arba) perduoti tretiesiems asmenims kurios nors privataus subjekto (kada sutartį vykdo asmenų grupė) prievoles įgyvendinimą, jeigu kuris nors iš sutartij vykdantios grupės asmenų laikinai negali vykdyti šios prievoles pagal sutartij;

6) sutarties šalių teisė naudoti savo teises pagal valdžios ir privataus subjekto partnerystės sutartij prievolių įvykdymui užtikrinti ir tokio naudojimo sąlygos;

7) privataus subjekto prievolių įvykdymo užtikrinimo būdai;

8) reikalavimas privačiam subjektui sudaryti jam perduoto valdyti ir naudoti valstybės ar savivaldybės turto arba naujai sukurto turto draudimo sutartis;

9) privataus subjekto atsakomybė už trečiųjų juridinių asmenų prievolių įvykdymą, jeigu privatus subjektas įsipareigojimams pagal sutartij vykdyti pasitelkia trečiuosius asmenis;

10) sutarties šalių teisės į turtą, t. y. privačiam subjektui perduoto valdyti ir naudoti valstybės arba savivaldybės turto valdymo ir naudojimo sąlygos, taip pat privataus subjekto sukurto naujo turto perdavimo valstybės arba savivaldybės nuosavybėn sąlygos;

11) kokybiniai ir kiekybiniai (tinkamumo) reikalavimai turtui, nurodomam valdžios ir privataus subjekto partnerystės sutartyje, ir teikiamoms paslaugoms;

12) rizikos, susijusios su valdžios ir privataus subjekto sutartyje nustatytais šalių įsipareigojimais, pasidalijimas tarp sutarties šalių;

13) sutarties šalių atsiskaitymų ir mokėjimų tvarka ir sąlygos;

14) sutarties šalių civilinė atsakomybė už privalomujų sutarties sąlygų nevykdymą;

15) valdžios subjekto teisė kontroliuoti privataus subjekto įsipareigojimų vykdymą, susitarimas dėl įsipareigojimų vykdymo vertinimo ir informacijos teikimo tvarka;

16) sutarties galiojimo laikotarpiu nenumatytu įvykių sprendimo tvarka;

17) sutarties keitimo, jei tokia galimybė buvo numatyta konkurso sąlygose, ir nutraukimo sąlygos;

18) ginčų sprendimo tvarka.

Papildyta skirsniu:

Nr. [XI-299](#), 2009-06-16, Žin., 2009, Nr. 77-3164 (2009-06-30), i. k. 1091010ISTA00XI-299

PENKTASIS SKIRSNIS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

16 straipsnis. Įstatymo, reglamentuojančio užsienio kapitalo investicijas, pripažinimas netekusiui galios

Pripažinti netekusiui galios Lietuvos Respublikos užsienio kapitalo investicijų Lietuvos Respublikoje įstatymą (Žin., 1995, Nr. [55-1351](#); 1996, Nr. [35-872](#), Nr. [71-1714](#); 1998, Nr. [90-2484](#), Nr. [99-2738](#)).

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

RESPUBLIKOS PREZIDENTAS

VALDAS ADAMKUS

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos Seimas, įstatymas

Nr. [VIII-1558](#), 2000-02-17, Žin., 2000, Nr. 20-495 (2000-03-08), i. k. 1001010ISTAI-1558

Lietuvos Respublikos investicijų įstatymo 8 straipsnio pakeitimo įstatymas

2.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [VIII-1659](#), 2000-05-02, Žin., 2000, Nr. 42-1187 (2000-05-24), i. k. 1001010ISTA0III-1659

Lietuvos Respublikos investicijų įstatymo 14 straipsnio pakeitimo įstatymas

3.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-450](#), 2001-07-11, Žin., 2001, Nr. 64-2329 (2001-07-25), i. k. 1011010ISTA00IX-450

Lietuvos Respublikos investicijų įstatymo 2, 3 ir 10 straipsnių pakeitimo įstatymas

4.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-1645](#), 2003-06-24, Žin., 2003, Nr. 69-3119 (2003-07-10), i. k. 1031010ISTA0IX-1645

Lietuvos Respublikos investicijų įstatymo 2, 12, 13 straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymas

5.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-1665](#), 2003-07-01, Žin., 2003, Nr. 73-3345 (2003-07-23), i. k. 1031010ISTA0IX-1665

Lietuvos Respublikos investicijų įstatymo 8 straipsnio pakeitimo įstatymas

6.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-2364](#), 2004-07-15, Žin., 2004, Nr. 124-4487 (2004-08-07), i. k. 1041010ISTA0IX-2364

Lietuvos Respublikos investicijų įstatymo 13 straipsnio pakeitimo įstatymas

7.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-2527](#), 2004-11-02, Žin., 2004, Nr. 167-6106 (2004-11-17), i. k. 1041010ISTA0IX-2527

Lietuvos Respublikos investicijų įstatymo 8 ir 13 straipsnių pakeitimo įstatymas

8.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-299](#), 2009-06-16, Žin., 2009, Nr. 77-3164 (2009-06-30), i. k. 1091010ISTA00XI-299

Lietuvos Respublikos investicijų įstatymo 2, 4 straipsnių papildymo ir pakeitimo ir Įstatymo papildymo ketvirtuoju-1 skirsniu įstatymas

9.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-1116](#), 2010-11-12, Žin., 2010, Nr. 139-7100 (2010-11-27), i. k. 1101010ISTA0XI-1116

Lietuvos Respublikos investicijų įstatymo 13 straipsnio pakeitimo įstatymas

10.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-2224](#), 2012-09-20, Žin., 2012, Nr. 111-5634 (2012-09-26), i. k. 1121010ISTA0XI-2224

Lietuvos Respublikos investicijų įstatymo 12, 13 straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymas

11.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-283](#), 2013-05-09, Žin., 2013, Nr. 54-2688 (2013-05-25), i. k. 1131010ISTA0XII-283

Lietuvos Respublikos investicijų įstatymo 2 ir 13 straipsnių papildymo įstatymas